

Yhtenäiskouluraportti ja tilaohjelmaselvitys

498/12.00.00/2014

KH 23.11.2015 § 234

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 09 5056 825
yhdyskuntatoimenjohtaja Marianna Harju, puh. 09 5056 234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginhallitus asetti 15.4.2014 työryhmän selvittämään ja valmistelemaan yhtenäisen peruskoulun perustamista ja lukioden toimintaedellytysten ja yhteistyön kehittämistä. Työryhmä luovutti loppuraporttinsa kaupunginhallitukselle keväällä 2015 ja kaupunginhallitus käsitteli raportin kokouksessaan 6.5.2015 (§ 108). Keskustelu yhtenäiskoulusta käynnistettiin alun perin, koska suomenkieliset koulut halusivat pedagogisesti kehittää opetusta yhtenäisemmäksi kansallisten normien mukaan. Työryhmä laati kolme vaihtoehtoa ja teki niistä vaikutusarvioinnit (kts. liite):

- Nykytila
- Yhtenäinen peruskoulu – kaksi toimipistettä (lukio ja yläkoulu Kasavuoren kiinteistössä ja alakoulu Mäntymäen kiinteistössä)
- Yhtenäinen peruskoulu – yksi toimipiste (yhtenäinen peruskoulu Kasavuoren kiinteistössä ja lukio Mäntymäen kiinteistössä)

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.5. pyytää koulurakentamiseen erikoistuneelta arkkitehdilta selvityksen tila- ja tilatarveratkaisuista ja niiden aiheuttamista kustannuksista, mukaan lukien Kasavuoren koulukeskuksen tilankäytön tehostamismahdollisuuksien selvittäminen. Tehtävään otettiin arkkitehti Juha Heino (Arkkitehdit Korolainen & Heino Oy), joka on mukana Kasavuoren meneillään olevassa kiinteistökorjauksessa ja laajennusrakentamisessa.

Toimeksianto arkkitehdille oli seuraavanlainen:

- Kauniaisten lukion oppilasmäärä kasvaa, tutkitaan tilavaihtoehdot oppilasmäärillä 375, 450 ja 500
- Tilankäytön tunnuslukuina käytetään Opetushallituksen (OPH) ohjeita
- Ko. koulujen tilankäytöstä tehdään kaksi vaihtoehtotarkastelua:
 - A. Lukio säilyy Kasavuorella
 - B. Lukio siirtyy Mäntymäkeen, jolloin alakoulu siirtyy vastaavasti Kasavuoreen

Arkkitehti antoi selvityksestään väliraportin, jonka kaupunginhallitus sai tiedoksi 31.8.2015.

Tilaselvityksissä on hyödynnetty Opetushallituksen tilaohjelmia ja niissä on huomioitu Kauniaisissa annetun opetuksen määrä ja ryhmäkoot sekä olemassa olevat tilaratkaisut ja niiden hyödyntäminen.

Arkkitehdin tilaselvityksessä on neljä vaihtoehtoa:

- A-1 Nykyinen toiminta jatkuu Kasavuorella, lukiossa 400 opiskelijaa
A-2 Nykyinen toiminta jatkuu Kasavuorella, lukion oppilasmäärä kasvatetaan 500:n opiskelijaan
B (+ C) Kasavuoreen sijoitetaan yhtenäinen peruskoulu (B) ja Mäntymäkeen sijoitetaan lukio, lukiossa 500 opiskelijaa (C)

Vaihtoehto A-1 (Nykyinen toiminta jatkuu Kasavuorella, lukiossa 400 opiskelijaa)

Laskennassa on käytetty yläkoulussa 18 opetusryhmää ja lukiossa 400 opiskelijaa sekä huomioitu opetuksen määrä. Vertailtaessa Opetushallituksen normeihin on Kasavuorella tehdyn selvityksen mukaan riittävästi yleisopetuksen tiloja (opetustiloja, joissa ei tarvita erityistä varustusta). Sen sijaan aineopetuksen tilojen (opetustilat, joissa tarvitaan erityistä varustusta ja välineistöä esim. kuvaamataito) määrä on liian vähäinen. Aineopetustiloja tarvitaan luonnontiedon opetukseen lisää. Lisäksi kirjasto on liian pieni.

Selvitys esittää toimenpiteiksi väliseinien purkamista, jotta saadaan lisää 60 m²-luokkatiloja (OT3), sekä kahden yleisluokkatilan muuttamista luonnontiedeluokaksi. Pienryhmien työskentelyyn saadaan tiloja ruokalan akustiikkaa korjaamalla.

Kustannusarvio ehdotetuille toimenpiteille on 90 000 €. Investointisuunnitelmassa Mäntymäen kunnostamiseen on jo v 2016–2017 varattu 1 050 000 €. Investointiohjelmaan sisältyvä määräraha (Mäntymäen koulun ruokalan laajennus ja hallintotilojen saneeraus) on tarveselvitysvaiheeseen pohjautuva alustava arvio, joka tyypillisesti tarkentuu suunnittelun edetessä. Tämänhetkisten tietojen mukaan hankesuunnitelmavaiheen tuloksena määrärahatarve tälle hankkeelle olisi n. 1,385 M€.

Vaihtoehto A-1 (ei rakennusvaihtoja, lukio 400 opiskelijaa) tilaselvityksen mukaiset kustannukset suomenkielisessä opetustoimessa ovat yhteensä 1 140 000 €, yhdyskuntatoimen kustannusarvion mukaan 1 685 000 €:

- **Vaihtoehto A-1 kustannukset 90 000 € (yhdyskuntatoimen arvio 300 000 euroa)**
- **Mäntymäen koulun kunnostaminen 1 050 000 € (investointisuunnitelma)/ Mäntymäen hankesuunnitelman määrärahatarve huomioiden 1 385 000 € (yhdyskuntatoimen arvio)**

Vaihtoehto A-2 (Nykyinen toiminta jatkuu Kasavuorella, lukion oppilasmäärä kasvatetaan 500:n opiskelijaan)

Kuten vaihtoehto A-1:ssä on tässäkin laskennassa käytetty yläkoulussa 18 opetusryhmää ja lukiossa 500 opiskelijaa sekä huomioitu opetuksen määrä. Selvityksen mukaan lukion opiskelijamäärän kasvusta seuraa, että Kasavuorella on liian vähän yleisopetuksen tiloja. Myös aineopetuksen tiloja ja wc-tiloja tarvitaan lisää. Lisäksi kirjasto on liian pieni.

Selvitys esittää toimenpiteeksi lisärakennuksen, joka olisi suuruudeltaan

673 m².

Kustannusarvio ehdotetulle toimenpiteelle on 1 820 000 €. Investointisuunnitelmassa Mäntymäen kunnostamiseen on jo v. 2016–2017 varattu 1 050 000 €. Investointiohjelmaan sisältyvä määräraha (Mäntymäen koulun ruokalan laajennus ja hallintotilojen saneeraus) on tarveselvitysvaiheeseen pohjautuva alustava arvio, joka tyypillisesti tarkentuu suunnittelun edetessä. Tämänhetkisten tietojen mukaan hankesuunnitelmavaiheen tuloksena määrärahatarve tälle hankkeelle olisi n. 1,385 M€.

Vaihtoehto A-2 (ei rakennusvaihtoja, lukio 500 opiskelijaa) tilaselvityksen mukaiset kustannukset suomenkielisessä opetustoimessa ovat yhteensä 2 870 000 €, yhdyskuntatoimen kustannusarvion mukaan 3 885 000 €:

- **Vaihtoehto A-2 kustannukset 1 820 000 € (yhdyskuntatoimen arvio 2 500 000 €)**
- **Mäntymäen koulun kunnostaminen 1 050 000 € (investointisuunnitelma)/ Mäntymäen hankesuunnitelman määrärahatarve huomioiden 1 385 000 € (yhdyskuntatoimen arvio)**

Vaihtoehto B +C

B. Kasavuoreen sijoitetaan yhtenäinen peruskoulu

Laskenta on tehty 709 perusopetuksen oppilaalla ja lisäksi siinä on huomioitu ryhmäkoko ja opetuksen määrä. Selvityksen mukaan Kasavuoren koulukeskuksen tilat ovat riittävät perusopetuksen yhtenäiskoululle.

Selvitys esittää tehtäviksi toimenpiteiksi pihan ja ympäristön muutoksia: kiertoliittymä saattoliikenteen ohjaamiseksi, piha-alueiden muokkaus mm. pienten piha erikseen, lisätään piholle leikkivälineitä. Lisäksi rakennuksessa lisätään naulakkokalusteita, pintarakenteiden ja väliseinien muutostöitä sekä ruokalan akustiikan korjaus.

Muutostöiden kustannusarvio on 400 000 € (ei sisällä kiertoliittymän kustannuksia).

C. Mäntymäkeen sijoitetaan lukio, lukiossa 500 opiskelijaa

Laskenta on tehty 500 lukio-opiskelijalla ja siinä on huomioitu opetuksen määrä. Selvityksen mukaan Mäntymäen koulun opetustilat ovat riittävät. Ruokalaan tarvitaan lisää tilaa.

Toimenpiteiksi esitetään teknisen työn tilojen muuttamista fysiikan ja kemian luokaksi, tekstiilityön tila biologian ja maantiedon luokaksi sekä kuvaamataidon tilan laajentamista 60 m². Lisäksi pihalta poistettaisiin leikkivälineet ja sinne lisätään pysäköintitilaa.

Kustannusarvio tehtävistä muutoksista on 1 040 000 €. Vaihtoehto C korvaisi investointisuunnitelmassa jo oleva Mäntymäen kunnostaminen, johon on varattu v. 2016–2017 1 050 000 €. Jo suunnitellussa kunnostamisessa on tarkoitus toteuttaa mm. ruokalanlaajennus.

**Vaihtoehtojen B ja C (rakennusvaihto tehdään, lukio 500 opiskelijaa) tilaselvityksen mukaiset kustannukset suomenkielisessä opetustoit-
messa ovat yhteensä 1 440 000 €:**

- **Vaihtoehto B** kustannus 400 000 € (yhdyskuntatoimen arvio 500 000 € ilman kiertoliittymää ja muita liikennejärjestelyjä)
- **Vaihtoehto C** kustannus 1 040 000 € (yhdyskuntatoimen arvio 1 500 000 €)

Yhteenveto kustannusarvioista

Investointikustannukset

Vaihtoehto A-1 (ei rakennusvaihtoa, lukio 400 opiskelijaa):	1 140 000 € – 1 685 000 €
Vaihtoehto A-2 (ei rakennusvaihtoa, lukio 500 opiskelijaa):	2 870 000 € – 3 885 000 €
Vaihtoehto B+C (rakennusvaihto tehdään, lukio 500 opiskelijaa):	1 440 000 € – 2 000 000 €

Käyttökustannusarvioita on tarkemmin esitelty yhtenäiskoulutyöryhmän loppuraportissa. Käyttökustannusarvioihin vaikuttaa varsinkin koulujen tila-
vuokrat, ruokakustannukset, henkilökuntatarve ja tietohallinto. Arvio suo-
menkielisen opetustoimen vuosittaisista kokonaiskäyttökustannuksista eri
vaihtoehtoisissa:

Vaihtoehto A-1 (ei rakennusvaihtoa, lukio 400 opiskelijaa):	10 920 000 €
Vaihtoehto A-2 (ei rakennusvaihtoa, lukio 500 opiskelijaa):	11 200 000 €
Vaihtoehto B+C (rakennusvaihto tehdään, lukio 500 opiskelijaa):	10 910 000 €

Arvio suomenkielisen lukio-opetuksen vuosittaisista **valtionosuuksista** *):

Vaihtoehto A-1 (ei rakennusvaihtoa, lukio 400 opiskelijaa):	2 340 000 €
Vaihtoehto A-2 (ei rakennusvaihtoa, lukio 500 opiskelijaa):	2 930 000 €
Vaihtoehto B+C (rakennusvaihto tehdään, lukio 500 opiskelijaa):	2 930 000 €

*) lukio-opetuksen suunnitteilla oleva valtionosuusuudistus ei ole tässä huomioitu, vaan lähtökohtana toimii vuoden 2015 yksikköhinta (5862).

Johtopäätökset

Yhtenäiskoulualoitetta on selvitetty asetetun työryhmän ja tilaselvitystä teh-
neen arkkitehdin toimesta. Jatkossa on otettava kantaa, kasvatetaanko lu-
kion opiskelijamäärää, perustetaanko yhtenäiskoulu perusopetukseen ja
vaihdetaanko kiinteistöjä vai ei. Tämä tilaselvitys osoittaa, että kaikki vaih-

toehdot ovat tilojen puolesta toteutettavissa. Tilaselvitys osoittaa myös sen, että joitakin muutoksia koulurakennuksissa tarvitaan joka tapauksessa (Mäntymäen ruokalan laajennus ja Kasavuoren koulukeskuksen ruokalan akustointi). Mäntymäen koulun asemakaavamuutostarkastelun yhteydessä on alustavasti selvitetty lähialueen liikenneolosuhteita ja tiedossa olevien tulevaisuuden rakennushankkeiden sekä mahdollisen koulun käyttötarkoituksimuutoksen vaikutuksia liikennemääriin. Liikennemäärien muutosten ei ennakkoida olevan niin merkittäviä, että ne muodostaisivat esteen lukion sijoittumiselle Mäntymäkeen. Lukion tarpeenmukainen pysäköinti on järjestettävissä koulun pihalle.

Koulutyöryhmä kuuli koulujen rehtoreita, luottamusmiehiä ja henkilökuntaa. Asiasta on syytä järjestää kuulemistilaisuus huoltajille ja kaupunginhallituksen on pyydettävä lausunto opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalta. Tässä asiassa on syytä pyytää myös nuorisovaltuustolta lausunto. Valtuuston toimivaltaan kuuluu tehdä päätöksiä kouluverkkoasioista ja asioista, joilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Liitteet:

1. Arkkitehdin loppuraportti
2. Yhtenäinen peruskoulu - loppuraportti
3. Yhtenäinen peruskoulu - tausta-aineisto

KJ:

KH päättää merkitä Kasavuoren koulukeskuksen ja Mäntymäen koulun tilaselvityksen sekä esityslistan liitteenä olevan yhtenäiskouluraportin tiedoksi ja saattaa raportit opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan käsiteltäväksi. Lautakuntaa pyydetään antamaan koulujen kehittämisselvityksistä lausuntonsa ja huolehtimaan sen valmistelusta siten, että oppilaitten ja opiskelijoiden ja heidän huoltajansa mielipiteet asiassa riittävän laajasti selvitetään. Tarvittaessa toimenpide-ehtouksia on vielä työstettävä niin, että tavanomaiset investointihankkeiden tarveselvitysten edellyttämät tiedot ovat riittävällä tarkkuudella selvillä.

.....

Jäsen Ant-Wuorinen ehdotti jäsen Kivelän kannattamana asian palauttamista valmisteluun päätöksestä ilmenevin perusteluin. Jäsen Ant-Wuorisen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH päätti palauttaa tilaselvityksen vaihtoehto D:n selvittämiseksi:

- yhtenäinen peruskoulu Mäntymäellä (1-9)
- laajennettu lukio Kasavuorella,

sekä pyytää arkkitehdiltä tästä vaihtoehdosta tilaselvitys ja kustannusarvio.